S posebnim zanimanjem in z veliko navdušenostjo ga je sprejela in ž njim občevala rumunska kraljica Elizabeta, slavna pisateljica z imenom Sylva Carmen. Celó v Carigradu je žel slavo. Sultan je bil posebno zadovoljen z njegovim igranjem. Da so ga slovanski bratje sprejemali z dvojno radostjo, ni skoro treba omenjati.

Ondříček je jako pohleven v svojem vedenju in v obče skromen. Povsod se kaže Čeha in Slovana; najrajši igra slovanske predmete.

Sedaj je Ondříček v najlepši dôbi življenja. Čehi se ga po pravici radujejo. Našim mladim čitateljem pa bodi vrli naš umetelnik vzgled neumorne pridnosti in jeklene vstrajnosti.

P. Ladislav Hrovat,

c. kr. gimnazijski profesor v pokoju, slovenski pisatelj.

(*Spisal F. H.*)

(Konec.)

Ravno v tistih »Novicah« je (na strani 330. in 337.) prav obširno pokazal, kako naj si pomagamo v drugih ozirih. Načrtal je prav obširno, kakšno naj bi bilo »berilo« za višje gimnazijske razrede, da bi mogel učitelj uspešno poučevati v slovenščini.

Tudi še ni bilo »slovenske slovnice«, ki bi vsaj nekoliko zadostovala zahtevam. Marljivi A. Janežič je jel nabirati gradiva za tako slovnico; naš gospod profesor ga je pri tem delu pridno podpiral. Jel je priobčevati v Janežičevem »Glasniku« in v poročilih novomeške gimnazije obširne slovniške razprave, tako n.pr.: *slovenski genitiv* (poroč. l. 1862.), *slovenski dativ* (»Glasnik«, l. 1863.), *slovenski lokal* (»Glasnik«, l. 1862.), *deležniki v slovenskem jeziku*, *kako jih rabiti* (»Glasnik«, l. 1862.), *»ako — ko — če« v pogojnih stavkih* (»Glasnik«, l. 1862.), *kedaj je rabiti v odvisnih stavkih »kteri, -a, -o, in ki«* (»Glasnik«, l. 1863.), *»bi«, slovenski konjunctiv* (»Glasnik«, l. 1864.), *kako je sloveniti besedo »Begriff«* (poroč. l. 1865.).

V poročilu leta 1867. je priobčil pravila za slovensko pisavo s posebnim ozirom na rabo *brezglasnic* (enklitik). Želeti bi bilo, da bi ta sestavek prav pazno prečital marsikateri slovenski pisatelj, ker se čestokrat ravno te besedice najbolj napak stavijo, — in vendar dadó, prav stavljene, govoru in pisavi šele pravo lepoglasje.

Razven omenjenih slovniških razprav je priobčil učeni gospod profesor tudi razne zgodovinske preiskave, tako n. pr. v »Zlatem veku«: *Staroslovenščina*, v poroč. gimn. leta 1865.: *Hijeronim — čegav je?*, v poroč. l. 1869.: *Vvod v Sokratovo Apologijo*, v »Glasniku« l. 1865.: *Paperki staroslovenski* in v poročilu l. 1878.: *Slovenski dom*, razprava o razvoju slovenske literature.

S temi in enakimi razpravami je kazal učeni gospod profesor, da je slovenski

jezik dovolj gibčen tudi za učene razprave. Le treba ga je znati.

In res! slovenščina je napredovala od leta 1848. z brzimi koraki. Neumorni boritelji na političnem polju so se trudili, da ji pridobé v šoli in v uradu potrebno in pravično veljavo. Nasprotniki so vedno očitali, da še ni izomikan slovenski jezik za šolo in urad. Tem nasprotnikom je bilo treba pokazati z vzgledi, da se lažejo. Naš gospod profesor je bil eden izmed onih, ki je oral ledino na tem polju. Razpravljal je časoslovje latinskega jezika in je primerjal s slovenskim, učil je, kako se dadó tudi grški in latinski klasiki prav gladko prelagati na slovenski jezik. Za vzgled je preložil Ksenofontove *Memorabilije na Sokrata* v »Klasju iz domačih in tujih logov« l. 1862. — Skoro gotovo je ta prevod izmed najboljših, ki jih ima slovensko slovstvo iz starih klasikov. — Takisto je priobčil tudi I., II. in IV. *govor Ciceronov zoper Katilino* v »Zori« l. 1872. V rokopisu ima prevod Julija Cezarja »de bello Gallico«, katerega ni dal tiskati, češ, da ne bi podpiral lenobe. — Z zlatimi črkami pa bo vedno ostala zapisana v slovenski literarni zgodovini njegova *Slovensko-latinska Slovnica za slovensko mladež* (Novo Mesto 1874.), ker je prva v jeziku »Kirilove« hčerke.

S tem smo v kratkih potezah narisali delovanje p. Ladislava Hrovata na slovenskem slovstvenem polju. Kar je storil kot marljiv učitelj v 36 letih za razvoj slovenske ideje, ni treba omenjati, ker je še dovolj živih prič.

Omenimo naj le še, da je bil kot mašnik reda sv. Frančiška tudi vedno neumoren delavec v Gospodovem vinogradu. Če ga niso šolski posli zadrževali, bil je pripravljen iti v spovednico, ali k bolnikom vsako uro, kadarkoli so ga klicali.

Ko je po 36letnem delovanju z letošnjim šolskim letom prosil pokoja, odlikoval ga je presv. cesar za njegove zasluge za slovstvo in šolo z *zlatim križcem s krono za zasluge*.

Mi le želimo, naj še mnogo let zaljša njegove prsi zlati križec!

Sobica.

Sobica tiha!
Loči me s svetom kot mniha,
In se zaprí za menoj!
Ko se tako-le sam
Z dumčico poigram,
Slobodo dišem s teboj,
Sobica tiha!

Sobica tiha!
V tebi gosteje se vzdiha,
V tebi sladkeje smeji!
Mlado utriplje srcé,
Nove sveté željé,
Kakor da molim se zdi,
Sobica tiha!

Sobica tiha!
V tebi mi solza usiha,
Vshaja veselja mi dan.
Tukaj čakam lahkó,
Kdaj me možje odnesó
V tišji, prsteni stan,
Sobica tiha!

J. —ek.